

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-1-172 (İlk İnceleme)
Karar Sayısı : 10-13/132-52
Karar Tarihi : 4.2.2010

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Mehmet Akif ERSİN,
İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,
Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER: Harun ULU, Harun GÜNDÜZ

C. ŞİKAYET EDEN : Sulas Petrol Tic. Ltd. Şti.
Temsilcisi: Barış TEKELİ
Ankara Asfaltı 105 Evler Halk Sk. No:56/5
Kozyatağı, Kadıköy/İstanbul

20

D. HAKKINDA İLK İNCELEME
YAPILAN : Shell&Turcas Petrol A.Ş.
Gülbahar Mah. Salih Tozan Sk. Karamancılar İş Merkezi
No:18 B Blok Esentepe, Şişli/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Sulas Petrol Tic. Ltd. Şti. ile Shell&Turcas Petrol A.Ş. arasında düzenlenen tapuya şerhli kira sözleşmesinin 4054 sayılı Kanun ve 2002/2 sayılı Tebliğ'e aykırı olduğu iddiası.

30

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 30.12.2009 tarih ve 9427 sayı ile intikal eden şikayet başvurusunda öne sürülen iddiaların 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde incelenmesi sonucu düzenlenen 27.1.2010 tarih ve 2009-1-172/İİ-10-HU sayılı İlk İnceleme Raporu, 28.1.2010 tarih ve REK.0.05.00.00-110/27 sayılı Başkanlık önergesi ile 10-13 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikayet başvurusunda özetle;

40 - Ahmet Aksoy ve ortaklarının mülkiyetinde bulunan, Afyon İli Akçin Köyü 9/329 parsel üzerine Shell&Turcas Petrol A.Ş. lehine 1.11.1989 tarihinden itibaren 20 yıl süreli kira sözleşmesi yapıldığı ve bu sürenin 10 yıl daha uzatılarak 30 yıla çıkarıldığı,

- Anılan arazi üzerine bir akaryakıt istasyonu kurularak bayilik sözleşmesi yapıldığı, taraflar arasında en son imzalanan sözleşmenin 1.11.2006 tarihli olduğu ve 1 yıl süreli olmasına rağmen anılan kira sözleşmesi nedeniyle her yıl yenilendiği,

ifade edilerek, geçmiş Rekabet Kurulu Kararları doğrultusunda ilgili kira sözleşmesinin 18.9.2010 tarihine kadar muafiyetten yararlanabileceğine, bu tarihten sonra sözleşmeye zorlanması halinde 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde işlem yapılabileceğine karar verilmesi talep edilmektedir.

50

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda;

- Başvuru konusu akaryakıt istasyonuna ilişkin olarak yapılan ve esasını Shell&Turcas Petrol A.Ş. ile yapılan kira sözleşmesinin oluşturduğu dikey anlaşmanın 18.9.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Grup Muafiyeti Tebliği'nde tanınan muafiyetten yararlandığı,
 - Söz konusu dikey anlaşmanın her iki tarafın açık iradesi olmaksızın hukuken veya fiilen 18.9.2010 tarihini aşacak şekilde cebren uzatılmaya çalışılması halinde 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde işlem tesis edilebileceği,
- 60 görüşü ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

Rekabet Kurulunun konuyla ilgili olarak daha önce almış olduğu kararlar çerçevesinde, bayilik sözleşmeleri ile bu sözleşmelerde yer alan rekabet etmeme yükümlülüğü süresine etki eden intifa sözleşmeleri ve kira sözleşmelerinin tamamı tek bir dikey anlaşma olarak kabul edilmektedir. Bu dikey anlaşmalar ile bayiye 5 yıldan uzun süreli rekabet yasağı getirilmesi söz konusu dikey ilişkiyi grup muafiyeti kapsamı dışına çıkarmaktadır.

70

Şikayete konu olan istasyonun bulunduğu gayrimenkul Ahmet Aksoy ve kardeşlerine aittir. Verilen bayilik nedeniyle Shell&Turcas Petrol A.Ş. lehine ilgili gayrimenkul üzerinde 2019 yılına kadar sürecek bir kira sözleşmesi imzalanmıştır. Buna karşın taraflar arasında imzalanan bayilik anlaşmasının süresi bir yıl olup her yıl yenilenmektedir.

Şikayetçi ile Shell&Turcas A.Ş. arasındaki dikey ilişkinin 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde öngörülen beş yıllık süreyi aşar nitelikte rekabet etmeme yükümlülüğü içerdiği görülmektedir. Şöyle ki, şikayetçi ile Shell Company arasında 1989 yılında yapılan tapuya şerhli kira sözleşmesinin süresi 2019 yılında sona ermektedir. Bununla birlikte, Rekabet Kurulunun akaryakıt sektörüne yönelik olarak daha önce almış olduğu kararlar çerçevesinde, 18.9.2005 tarihinden önce yapılmış olan ve bu tarih itibarıyla kalan süreleri beş yılı aşan anlaşmaların, 18.9.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanma ve uygulama süresi bulunmaktadır.

80

Bu bağlamda, Sulas Ltd. Şti. ile Shell&Turcas Petrol A.Ş. arasındaki dikey ilişkiye esas teşkil eden kira sözleşmesinin 18.9.2005 tarihi itibarıyla kalan süresi 5 yılı aştığından, 18.9.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ'de belirtilen kapsamda olduğu ve grup muafiyetinden yararlandığı anlaşılmaktadır.

90

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve dosya kapsamına göre;

- 1- Başvuru konusu akaryakıt istasyonuna ilişkin olarak yapılan ve esasını Shell&Turcas Petrol A.Ş. ile yapılan kira sözleşmesinin oluşturduğu dikey anlaşmanın 18.9.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına,

10-13/132-52

100 2- Söz konusu dikey anlaşmanın her iki tarafın açık iradesi olmaksızın hukuken veya fiilen 18.9.2010 tarihini aşacak şekilde cebren uzatılmaya çalışılması halinde 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde işlem tesis edileceği hususunun taraflara bildirilmesine,

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.